

§ 313

Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävien maksujen (sakkomaksu) perinnästä luopuminen määräaikaisesti

HEL 2021-014166 T 02 06 07

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että käyttämättä jätetyistä palveluista perittävien maksujen perinnästä luovutaan takautuvasti 24.4.2021 alkaen 31.12.2021 asti, koska asiakas- ja potilasjärjestelmä Apotin käyttämättä jätetyistä palveluista perittävien maksujen perintäprosessi ei ole ollut käyttövalmis.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä tämä siitä syystä osallistunut tämän asian käsittelyyn.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ulla Hautamäki, Asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 43604
ulla.hautamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asiakasmaksupäällikkö Ulla Hautamäki on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta annetun lain (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki) 3 §:n mukaan, jos henkilö on varannut vastaanottoajan terveydenhuollon palveluihin tai sosiaali- tai terveydenhuollon lyhytaikaisen hoito- tai asumispalvelupaikan ja asiakas on ilman hyväksytyä syytä ja varattua aikaa tai paikkaa ennalta peruuttamatta jäänyt saapumatta varattuna aikana vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön, kunta saa periä asiakkaalta enintään 50,80 euron maksun. Maksun saa kuitenkin periä, jos maksun perimistä ei ole

pidettävä kohtuuttomana ja maksua ei saa periä alle 18-vuotiailta. Maksusta käytetään yleisesti nimitystä sakkomaksu.

Asiakasmaksulakia uudistettiin 1.7.2021. Lakiuudistukseen liittyvällä sosiaali- ja terveyslautakunnan 11.5.2021 § 95 tekemällä päätöksellä käyttämättä jätetyistä palveluista perittävän maksun, eli niin sanotun sakkomaksun, suuruudeksi määritettiin 1.7.2021 alkaen 50,80 euroa. Ennen lakiuudistuksen voimaantuloa sakkomaksun suuruus oli 40,30 euroa. Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että sakkomaksu voidaan periä myös fysioterapeutin, toimintaterapeutin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön avoterveydenhuollon vastaanottoajan käyttämättä jättämisestä sekä edellä mainittujen palveluiden etä vastaanottoaikojen käyttämättä jättämisestä. Sakkomaksua ei kuitenkaan peritä lyhytaikaista hoito- ja asumispalveluiden peruuntumisista.

Asiakasmaksulakiin tuli 1.7.2021 muutos, jonka mukaan sakkomaksun saa periä vain, jos maksun perimistä ei voida pitää kohtuuttomana. Tämän lisäksi vastaanottoajan varaamisen yhteydessä kunnan on ilmoitettava sakkomaksun perimisen mahdollisuudesta sekä ohjeistettava asiakasta, miten varattu aika perutaan.

Sakkomaksujen periminen on keskeytynyt 24.4.2021 alkaen, jolloin sosiaali- ja terveystoimi siirtyi käyttämään uutta asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apottia. Apotin käyttöönottohetkellä 24.4.2021 sakkomaksujen perintäprosessi ei ollut rakennettuna järjestelmään Helsingin edellyttämällä tavalla. Tämän vuoksi sakkomaksuja ei ole voitu periä asiakkailta.

Sakkomaksujen perimistä takautuvasti 24.4.2021 jälkeiseltä ajalta voidaan pitää asiakkaan kannalta kohtuuttomana, kun otetaan huomioon viive käyttämättä jääneen palvelun ajankohdasta laskun saamiseen.

Koska perimisen viivästymisen syy on aiheutunut asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apottiin rakennettavan sakkomaksujen perintäprosessin valmistelusta, josta vastaa ei voida pitää kohtuullisena, että sakkomaksuja peritään asiakkailta jälkikäteen viivästyneenä. Kohtuullisuutta arvioitaessa tulee huomioida asiakkaan etu sekä asiakkaille aiheutuvat haitalliset seuraamukset, joita maksun periminen jälkikäteen noin 20 000 asiakkaalle mahdollisesti aiheuttaisi. Huomioon on otettava myös se, että jälkikäteen tapahtuvasta maksujen perinnästä aiheutuu kunnalle ylimääräisiä kustannuksia.

Ajalta 24.4.2021–30.11.2021 on jäänyt perimättä yhteensä 19 889 kappaletta sakkomaksuja. Yhteensä saatavia edellä mainitulta ajalla on noin 935 000 euroa. Joulukuun sakkomaksujen määrää ei pystytä täsmällisesti esittämään, mutta lakiuudistuksen jälkeen sakkomaksuja on muodostunut kuukausitasolla noin 2500 kappaletta.

21.12.2021

Asia/5

Näin ollen voidaan arvioida, että ajalla 24.4.2021–31.12.2021 jäisi perimättä noin 23 000 käyttämättä jätetystä palvelusta perittävää maksua. Tämä tekee noin 1 065 000 euroa.

Toimivaltaperuste

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta. Sosiaali- ja terveyslautakunnalla on siten toimivalta päättää käyttämättä jätetystä palvelusta perittävien maksujen perinnästä luopumisesta määräaikaikaisesti.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ulla Hautamäki, Asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 43604
ulla.hautamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto
Perhe- ja sosiaalipalvelut
Terveys- ja päihdepalvelut
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Taloushallintopalvelut